

VEILEDNING AV NYUTDANNEDE LÆRERE

Prosjektet ved Høgskolen i Bodø

- Kari Eldby
- Merethe Olsen
- Trond Lekang

- Nasjonalt nettverk for nyutdannede

NORSK NETTVERK
-Veiledning av nyutdannede lærere

DET ÅRET
DET VAR
SÅ BRATT

IDÉHEFTE

om veiledning av nyutdannede lærere og førskolelærere
for planlegging ved egen skole og barnehage.
Utarbeidet av høgskolene i Nesna og Bodø 2008.

 Utdanningsdirektoratet

 Nordland
FYLKESKOMMUNE

 Fylkesmannen i
Nordland
Oppvekst- og
utdanningsavdelingen

 HØGSKOLEN I BODØ
PROFESJONSHØGSKOLEN

HØGSKOLEN I
 NESNA

ibo.no

 HØGSKOLEN I BODØ

VI BYGGER
UNIVERSITETET
I NORDLAND

- I en rekke land eksisterer det ordninger for å lette overgangen fra utdanning til yrket. Obligatoriske introduksjonsprogrammer og bruk av veileder/mentor er vanlige tiltak for å introdusere nyutdannede til læreryrket.
- I 1997 ble det, etter et vedtak i Stortinget, satt i gang forsøk med veiledning av nyutdannede lærere i Norge.
- Fra 2003 har man hatt ordningen «Veiledning av nyutdannede lærere» der lærerutdanningene tilbyr skoleeier støtte i deres arbeid med oppfølging og veiledning av nyutdannende lærere i barnehage og skole.
- Tilbudet gis i dag i alle fylker, men ikke alle kommuner deltar.

BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

- Ingen fastlagt felles formalisert oppfølging av nyutdannede lærere i Norge – ulike former for dette er iverksatt i mange andre europeiske land
- Nyutdannede blir fortsatt i for stor grad overlatt til seg selv i den meget kompliserte oppgaven det er å utvikle seg til en profesjonell yrkesutøver – "et kostbart sjansespill"
- Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet har derfor over flere år finansiert et landsomfattende prosjekt der Høgskoler og Universitet skal i samarbeid med de nyutdannede selv og eierne medvirke til å utvikle gode ordninger og samtidig gi egen oppfølging

MÅLET ER AT ALLE NYUTDANNEDE LÆRERESKAL FÅ TILBUD OM VEILEDNING

- Departementet har inngått en samarbeidsavtale med KS for å kunne tilby alle nyutdannede lærere i grunnskolen og videregående opplæring veiledning fra høsten 2010 og barnehagen fra høsten 2011
- Bård Vegar Solhjell (tidligere kunnskapsminister):
”Målet er at alle nye lærere skal få veiledning av en mentor. Dette skal bidra til at nye lærere raskt fungerer bedre etter endt utdanning og at flere forblir i yrket”.

Stortingsmelding nr. 11 (2008-2009)

Læreren Rollen og utdanningen

- Forskning referert i kapittel 7.3 viser at det er tydelig behov for systematisk veiledning og oppfølging de første årene lærerne er i arbeidslivet. God veiledning er viktig for at nye lærere skal utvikle god kompetanse og mestre yrket. God veiledning kan også bidra til at flere velger å bli i yrket
- Det er særlig i denne perioden læreren utvikler sin profesjonelle identitet.

Stortingsmelding nr. 41 (2008-2009)

Kvalitet i barnehagen

Departementet vil:

- tilby alle nyutdannede førskolelærere veiledning gjennom å utvide programmet «veiledning av nyutdannede lærere» i 2011-2012.

Å ta lærerutdanning

- **Det er dyrt for samfunnet og den enkelte å gi og ta lærerutdanning.**
- **Dersom for mange nye slutter eller for fort begynner å gjøre dårlig jobb, koster det samfunnet mye og barna/elevene mest.**
- **Med den demografien vi har nå, trenger vi hver eneste førskolelærer og lærer vi har tilgjengelig**

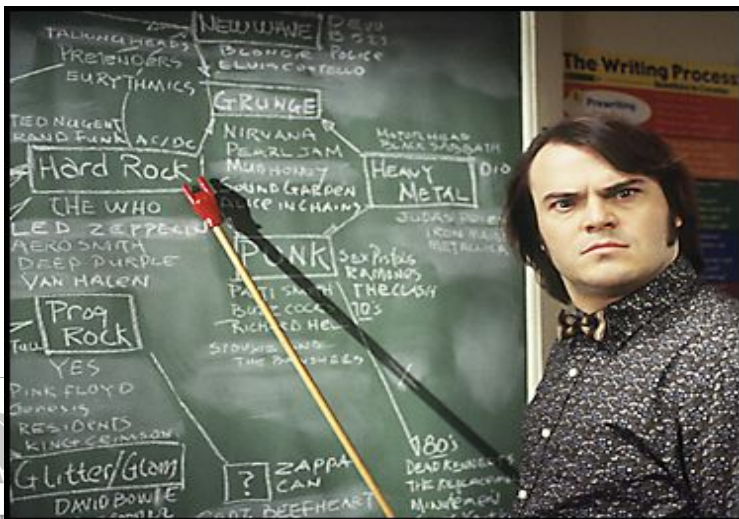
Er dette med veiledning og oppfølging av nye så viktig?

- Arbeidsgiver er gjennom flere lovverk forpliktet til å legge til rette for at arbeidstakere kan gjøre god jobb.
- Dersom nye får oppfølging og veiledning:
  - De nye viser klart økt evne til å reflektere over egen praksis og takle de utfordringer som nye møter første år i yrket

Førsteårslærere

- Lærerstudentenes personlighet, evner, erfaringer og motivasjon viser seg som stor betydning i det å lykkes som lærer. Gjennom veiledning og støtte vil førsteårslærere opparbeide seg trygghet i skolemiljøet.

Synnøve Hove (2007)

Mine største utfordringer i arbeidet

- Ingen faste å snakke med om dagligdagse situasjoner
- Foreldresamarbeid, IOP, møter
- Å unngå å omkomme i helgearbeid
- Tid til tilpasset opplæring
- Personalansvar, å stå alene når det koker som verst
- Å legge årsplaner og andre planer
- Å sette seg inn i arbeidet med skolen som organisasjon
- Å være kontaktlærer
- Skolens samlede regelverk og planarbeid –mer om alt "det andre enn det rent faglige" som preger arbeidet.
- Trygghet til å bli en så god leder at man får barna/elevene med og samtidig kunne takle alle de atferdsutfordringene som kommer opp
- Kunne forstå og etterleve de norm- og regelsett som er viktige i fellesskapet, slik at man ikke bryter gode kjøreregler
- Å makte å gjøre selve det faglige innhold og differensierte arbeidsmåter slik at jeg fremmer elevenes læring
- Evaluering av elever

Høgskolen i Bodø

- Samarbeide med barnehage- og skoleeierne om å organisere og gjennomføre gode veiledningsprogrammer for nyutdannede lærere tilpasset forholdene i ulike kommuner.
- Arrangere erfaringsseminarer i regionene
- Tilby egen utdanning (10stp) for veiledere
- Praksislederne med i tiltaket i arbeidet med å forbedre overgangen mellom utdanning og yrke

